

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Nadejda Toma,

judcătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Anatolie Țurcan, Victor Boico,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Slusari Alexandru și avocatul acestuia, Cojocari Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Slusari Alexandru XXXXX, născut la *XXXXX*, originar și domiciliat în mun. *XXXXX*, str. *XXXXX*, *XXXXX*, ap. *XXXXX*,

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 30.12.2008-25.02.2010;

instanța de apel: 27.02.2017-24.10.2017;

instanța de recurs: 07.02.2017-05.06.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 februarie 2010 Slusari Al. a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 7 închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, la 16.11.2008, în jurul orei 18⁰⁰, Slusari Al., împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană necunoscută, aflându-se pe str. Sprîncenoaia, mun. Chișinău, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, intenționat, l-au atacat pe Morari V., i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului și

i-au sustras în mod deschis o scurtă de iarnă de culoare surie cu inscripția "Puma", telefonul mobil de marca/model "Nokia 6300" și bani în sumă de 200 lei, cauzând părții vătămate o pagubă materială considerabilă în sumă de 5 050 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Fistican V. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că, probele administrate în cauză nu au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar declarațiile părții vătămate și a martorilor sunt contradictorii și nu demonstrează că, inculpatul ar fi săvârșit infracțiunea incriminată.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, a fost admis din alte motive, inclusiv din oficiu, apelul declarat, casată sentința și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit de prima instanță prin care Slusari Al. a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

În temeiul art. 85 Cod penal prin cumul de sentințe, prin adăugarea parțială la pedeapsa numită, partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15.02.2008, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința fost menținută fără modificări.

5. Instanța de apel a considerat că, instanța de fond a constatat în mod eronat încadrarea acțiunilor inculpatului în temeiul art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, prima instanță nu a aplicat corect prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală și a dat o apreciere improprie probelor din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor.

Instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, care în ansamblu lor confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, adică, *jaful săvârșit de două persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute anume de art. 187 alin. 2 lit. b), f) Cod penal.

Astfel, necătând la faptul că, inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția, instanța de apel a constatat că, culpabilitatea lui Slusari Al. în comiterea infracțiunii de jaf este dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume prin: *declarațiile: părții vătămate Morari V.; martorilor Perciuleac Al., Crețu S., Moscovici Vl., Ceban V., Grafchin Al., Luțic R.; Proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 02.12.2008 și foto-tabelul și procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 08.12.2008 (f.d. 29-30); Procesul-verbal de ridicare a obiectului din 03.12.2008 (f.d. 35); Procesul-verbal de examinare a obiectului din 03.12.2008 și foto-tabelul; Procesul-verbal de ridicare a obiectului d in 04.12.2008 (f.d. 41-42); Procesul-verbal de examinare al obiectului din 05.12.2008 și foto-tabelul (f.d. 42-43); Procesul - verbal de cercetare la fața locului din 11.12.2008 (f.d. 66-71); Procesul-verbal de confruntare dintre inculpat și martorul Luțic R. din 15.12.2008 (f.d. 72-73); Procesul-verbal de confruntare dintre inculpat și martorul Grafchin Al. din 15.12.2008 (f.d. 74-75); Procesul-verbal de confruntare dintre inculpat și martorul Ceban V. din 15.12.2008 (f.d. 76-77); Procesul-verbal de confruntare dintre inculpat și partea vătămată din 16.12.2008 (f.d. 78-79).*

Astfel, instanța de apel, audiind participanții la proces, verificând prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată în prima instanță și în instanța de apel, a constatat că, în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, după indicii calificativi - *jaful săvârșit de două persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, or, în speță nu a fost demonstrată violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei. Mai mult acțiunile inculpatului nu a prezentat un pericol real pentru viață și sănătate. La materialele cauzei nu se conțin probe care ar demonstra gradul vătămarilor corporale stabilite la partea vătămată pentru justa calificare a acțiunilor inculpatului, deoarece ele nici nu au existat. Partea vătămată nu a fost suspus unui examen medical pentru stabilirea vătămarilor corporale, or, ultimul a invocat că a fost lovit din spate și a căzut cu fața în jos.

Mai mult, ultimul a menționat că, i s-a părut că, unul din inculpați era cu un cuțit în mână, ceea ce nu a fost demonstrat pe parcursul cercetării judecătorești.

La fel nu a fost probat nici atacul săvârșit de inculpat, adică acțiunea agresivă a făptuitorului, surprinzătoare pentru victimă, care este însoțită de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate. Nu s-a probat confruntarea personală a lui Slusari A. cu Morari V.

Instanța de apel a conchis că, declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale se combate prin probele pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate, a martorului Luțic R. și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de jaf

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75-78, 79 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria infracțiunilor grave, conform prevederilor art. 16 Cod penal, de motivul comiterii acesteia - scopul de cupiditate, de personalitatea inculpatului care anterior a fost judecat.

Instanța de apel a reținut ca un criteriu important și determinant la individualizarea pedepsei în privința inculpatului și faptul că, acesta prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 15.02.2008, a fost supus răspunderii și pedepsei penale în temeiul art. 217 alin. 3 lit. c), f) și art. 322 alin. (l) cu aplicarea art. 84 la o pedeapsă de 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 2 ani. Personalitatea inculpatului a manifestat o totală neglijență față de ordinea de drept prestabilită, și față de obligațiunile sale în procesul executării pedepsei cu suspendarea și la un termen foarte scurt de doar 8 luni de la pronunțarea sentinței anterioare a comis la 16.11.2008 o nouă infracțiune gravă.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar inculpatul și avocatul acestuia, Cojocari C., care, invocând temeii de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 11), 13) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, pe motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului declarat, autori acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și *descrise în pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând următoarele:

- instanța de apel, nu a inclus în termenul executării pedepsii perioada arestării provizorie în vederea extrădării aplicate inculpatului de către

autoritățile Regatului Spaniol în baza Convenției Europene de Extrădare, semnate la Paris 13.12.1957 și ordinului internațional de detenție emis conform sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în dosarul penal nr. 1-52/2010, pentru infracțiunea dată, până la extrădarea lui autorităților din RM;

- prin *Legea nr. 163 din 20.07.2017 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative”* au fost introduse modificări la Codul penal mai favorabile inculpatului;

- instanța de apel prin cumulul de sentințe a adăugat parțial la pedeapsa stabilită partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15.02.2008, care potrivit Legii nr. 188 din 10.07.2008 *„privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului”*, inculpatul urma a fi absolvit de executarea pedepsei;

- potrivit imperativelor art. 417 alin. (2) Cod de procedură penală *în cazul când inculpatul se află în stare de arest, în decizie se indică timpul care se include în termenul pedepsei*;

- sentința în dosarul menționat (nr. 1-52/2010), a fost pronunțată public la data de 25.02.2010. Cauza penală a fost examinată în lipsa inculpatului, ultimul fiind anunțat în căutare, ulterior reținut și extrădat;

- potrivit materialelor cauzei, inculpatul a fost reținut la 21.07.2011 în Santander, Regatul Spaniol în baza ordinului internațional de detenție. La 29.08.2011, inculpatul a fost eliberat din detenție pe motiv că autoritățile din RM nu au expediat în original sau copie autentificată documentația necesară pentru perfectarea cererii de extrădate. Ulterior, la 19.07.2016, inculpatul fiind localizat pe teritoriul Regatului Spaniol a fost plasat în penitenciar, iar la 01.02.2017 a fost extrădat în RM. Prin urmare, în termenul executării pedepsei stabilite prin decizia instanței de apel urma să fie incluse perioada arestării provizorie din: 21.07.2011 până la 29.08.2011 și 19.07.2016 până la 01.02.2017;

- la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatului, incorect s-a apreciat gradul de influență al circumstanțelor atenuante și agravante asupra pedepsei penale, atât în baza criteriului cantitativ, cât și a criteriului calitativ;

- instanța de apel incorect a reținut ca un criteriu important și determinant la individualizarea pedepsei în privința inculpatului faptul că, acesta prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15.02.2008, a fost supus răspunderii și pedepsei penale în temeiul art. 217 alin. (3) lit. c), f) și art. 322 alin. (1) cu aplicarea art. 84 la o pedeapsă de 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 2 ani probațiune;

- acuzatorul de stat în ordonanța de punere sub învinuire din 05.12.2008 (f.d.55), indică că antecedentele penale sunt stinse, iar în rechizitoriu (f.d. 117), la fel menționează că antecedentele penale în privința inculpatului sunt stinse;

- prin art. 6 din Legea nr. 163 din 20.07.2017 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative” a fost modificat art. 70 din Codul penal, care a fost completat cu alin. (3¹) având următorul cuprins: „ (3¹) *La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. In cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată. ”;*

- raportând prevederile menționate la situația de fapt, ținând cont că, la data comiterii infracțiunii (16.11.2008), sancțiunea art. 187 alin. (2) Cod penal prevedea o pedeapsă cu închisoare “de la 3 la 6 ani”, ulterior modificată prin Legea nr. 119 din 23.05.2013 “pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002” fiind înlocuită cu textul “de la 5 la 7 ani”, deci, maximul pedepse de 6 ani urmează a fi redus cu o treime, or, la data comiterii infracțiunii inculpatul nu împlinise vârsta de 21 ani;

6.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu motivele invocate și materialele cauzei, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care s-a solicitat respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat, Colegiul penal concluzionează că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului,

instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare. Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

La fel, potrivit practicii unitare, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

În acest context, în urma verificării materialelor cauzei, Colegiul penal lărgit relevă că în speță, recurenții critică decizia instanței de apel sub aspectul individualizării pedepsei inculpatului, pledând pentru faptul că *instanța de apel urma să includă, în termenul executării pedepsei perioada arestării provizorie în vederea extrădării lui Slusari Al. de către autoritățile Regatului Spaniol în baza ordinului internațional de detenție; instanțele de fond nu au clarificat dacă antecedentele penale în privința inculpatului sunt stinse pe parcurs a intervenit o lege penală mai favorabilă inculpatului*, indicând incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin.

(1) pct. 6), 10), 11) și 13) Cod de procedură penală, motive din care solicită casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, pe motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Verificând legalitatea hotărârilor atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile invocate în recursul declarat sunt incidente speței, menționând în acest context următoarele.

Prin sentință Slusari Al. a fost condamnat *în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 7 închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis și în baza art. 85 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni.*

Ulterior, prin decizia instanței de apel, sentința menționat a fost casată, Slusari Al. fiind condamnat *în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă, în temeiul art. 85 Cod penal prin cumul de sentințe, prin adăugarea parțială la pedeapsa numită, partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15.02.2008, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, fără amendă.*

La caz, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel incorect a reținut ca un criteriu important și determinant la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, faptul că anterior a fost tras la răspundere penală prin sentința judecătorei Chișinău, mun. Centru, din 15.02.2008, în baza art. 217 alin. (3) lit. c), f); 322 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 84 Cod penal, la 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 2 ani probațiune.

Or, conform prevederilor *Legii nr. 188 din 10.07.2008 privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008 An al Tineretului*, inculpatul urma a fi absolvit de executarea pedepsei.

În acest sens, inculpatul susține că, potrivit Legii menționate a fost absolvit de executarea pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15.02.2008, afirmații care se confirmă parțial prin ordonanța procurorului privind punerea sub învinuire din 05.12.2008 și rechizitoriul cauzei, unde se menționează că *antecedentele penale sunt stinse* (f.d. 55; 117, vol.I), iar potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din prima și a doua instanță, acuzatorul de stat nu a solicitat aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 85 Cod penal.

Prin urmare, instanțele de fond în procesul cercetărilor judecătorești urmau să clarifice circumstanțele cauzei cu referire prezența antecedentelor penale în privința inculpatului.

Tot aici, Colegiu lărgit reține că, la pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25.02.2010, inculpatului, în temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, i-a fost adăugat 1 an și 6 luni, partea acuzării nu a obiectat la această cumulare, însă instanța de apel (*examinând apelul declarat de partea apărării*), stabilindu-i inculpatului pedeapsa pe art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, în temeiul art. 85 Cod penal, i-a adăugat 3 ani închisoare, fapt ce în opinia instanței de recurs a afecta dreptul inculpatului la apărare, or, mărirea cuantumului aceleiași pedepse constituie o agravare a situației inculpatului în propriul apel.

De asemenea, Colegiul lărgit conchide că, instanța de apel urma să includă, în termenul executării pedepsii perioada arestării provizorie în vederea extrădării inculpatului de către autoritățile Regatului Spaniol, în baza ordinului internațional de detenție emis conform sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25.02.2010, cauza respectivă a fost examinată în lipsa inculpatului, ultimul fiind anunțat în căutare, ulterior reținut și extrădat din Regatul Spaniol la 01.02.2017.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, inculpatul a fost reținut la 21.07.2011 în Santander, Regatul Spaniol în baza ordinului internațional de detenție, emis conform sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25.02.2010 (cauza penală nr. 1-52/2010), pentru executarea pedepsei de 8 ani și 6 luni închisoare.

La 29.08.2011, inculpatul a fost eliberat din detenție pe motiv că autoritățile din R. Moldova nu au expediat documentația necesară pentru perfectarea cererii de extrădate.

Ulterior, la 19.07.2016, inculpatul fiind localizat pe teritoriul Regatului Spaniol a fost plasat în penitenciar, iar la 01.02.2017 a fost extrădat în R. Moldova.

Prin urmare, în termenul executării pedepsii stabilite lui Slusari Al. prin decizia instanței de apel urma să fie inclusă perioada arestării provizorie, din 21.07.2011 până la 29.08.2011 și 19.07.2016 până la 01.02.2017.

Or, potrivit art. 22. alin. (6) a Legii nr. 371 din 01.12.2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, *perioada în care persoana deținută a fost transferată, conform dispozițiilor prezentului articol, se scade din durata pedepsei aplicate.*

La fel, conform prevederilor art. 417 alin. (2) Cod de procedură penală, *în cazul când inculpatul se află în stare de arest, în decizie se indică timpul care se include în termenul pedepsei.*

Tot aici, dar în alt context, Colegiul penal reține că, prin art. 6 din Legea nr. 163 din 20.07.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a fost modificat art. 70 din Codul penal, care a fost completat cu alin. (3¹) având următorul cuprins: *La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.*

Raportând prevederile menționate la situația de fapt, ținând cont că, la data comiterii infracțiunii, la 16.11.2008, sancțiunea art. 187 alin. (2) Cod penal prevedea o pedeapsă cu închisoare "de la 3 la 6 ani", ulterior modificată prin Legea nr. 119 din 23.05.2013 pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, fiind înlocuită cu textul "de la 5 la 7 ani", deci, maximul pedepsei "de 6 ani", urmează a fi redus cu o treime, or, la data comiterii infracțiunii inculpatul nu împlinise vârsta de 21 ani.

Revenind la conținutul recursului declarat, Colegiul penal reține că, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, avocatul Covali S. a solicitat să fie chemat pentru audieri martorul acuzării, Luțic R., care nu a fost audiat în cadrul examinării cauzei în prima instanță, poziție susținută și de inculpat.

Deliberând asupra solicitării menționate, instanța de apel prin încheierea inclusă în conținutul procesului-verbal a conchis că, demersul avocatului urmează a fi respins (f.d.5, vol.II).

Declarațiile martorului Luțic R. constituie o probă decisivă a acuzării, însă acesta nu a fost interogat în instanțele de fond, la baza hotărârilor fiind puse declarațiile acestuia relatate la faza urmăririi penale (f.d. 27,28; 72,73, vol.I).

Astfel, instanța de apel în hotărârea pronunțată a reținut probe, fără a le verifica în ședință, sub aspectul cercetării nemijlocite, prin audierea martorului acuzării în ședința de judecată și consemnării declarațiilor acestuia în procesul-verbal, adică în conformitate cu prevederile art. 414 alin.(1), (2) și (6) Cod de procedură penală.

Examinând materialele cauzei penale inclusiv, alegațiile instanței de apel, expuse în decizia sa, Colegiul penal sesizează că aceasta a examinat cauza penală superficial și, în rezultat, a pronunțat o decizie nemotivată, menționând doar că, *a fost dovedită cu certitudine vinovăția lui Alexandru Slusari în comiterea infracțiunii de jaf, iar declarațiile lui cât și argumentele avocatului apelant combătute integral prin probele examinate.*

Procedând în asemenea mod, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 și 417 Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare ce s-au soldat cu o hotărâre nemotivată.

Conform jurisprudenței CtEDO, instanțele de judecată sânt obligate să demonstreze circumstanțele ce țin de vinovăția inculpatului cu adoptarea unor soluții motivate, or, lipsa acestora atestă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, astfel, CtEDO a reiterat în acest sens că "(...) în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera ca o încălcare a dreptului la un proces echitabil." (*cauza Hiro Balani c. Spaniei, Ruis Toriho c. Spaniei, Popov nr. 2 c. Moldovei, Albina c. României etc.*)

În acest sens, Colegiul penal reiterează, că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85*).

Astfel, Colegiul penal consideră că prin neexpunerea instanței de apel asupra argumentelor apărării descrise mai sus, instanța nu a soluționat fondul apelului, ceea ce constituie o eroare de drept, care nu poate fi reparată de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești, astfel, instanța de apel, judecând cauza dată, a comis erori care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, deci există temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel, care a ignorat prevederile legislației în vigoare la judecarea cauzei.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de

rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate în cauză, să le dea o apreciere corespunzătoare cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziilor atacate, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Slusari Alexandru și avocatul acestuia, Cojocari Constantin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui *Slusari Alexandru XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 05 iulie 2018.

Președinte
Judecătorii

Nadejda Toma
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Victor Boico